

Aan het College van Gedeputeerde Staten
t.a.v. mevrouw J.O. Verhaar
Postbus 3007
2001 DA HAARLEM

Wieringen, 5 juni 2009.

Betreft: Zienswijze MER Wieringerrandmeer

Provincie No.	11
Postcode	2001 DA
Jaar	09/33738
Ingezonden op	9 JUNI 2009
Postkantoor	Bel
Postnummer	ET
Postadres	

Geacht College / geachte mevrouw Verhaar,

In de bij deze brief gevoegde bijlage maak ik mijn zienswijze kenbaar op het MER Wieringerrandmeer.

Met vriendelijke groet,

Dirk en Line Scheltus
De Haukes 50
1778 SR O Westerland

Bijlage(n): 1, te weten Zienswijze MER Wieringerrandmeer

Zienswijze op MER Wieringerrandmeer.

1. Bekendmaking:
 - a. Er staat een bedrijventerrein vermeld. In het MER lijkt het te gaan om 2 bedrijventerreinen, maar bij de fasering is vermeld dat in fase 2 het bedrijventerrein is aangelegd. Is onduidelijk / onjuistheid in het MER.
 - b. De stukken zijn ook elektronisch te raadplegen, maar zijn dan niet exact conform de stukken die ter inzage liggen.
2. MER Algemeen:
 - a. De algemene indruk die dit MER maakt is die van een rapport dat in grote haast is opgesteld (gelet op fouten, slordigheden en onvolledigheid), teneinde zo snel mogelijk met de aanleg van het Randmeer te kunnen beginnen, waarbij dit MER volgend is op al gemaakte keuzes in plaats van een onderbouwing te geven voor nog te maken goed doordachte keuzes. Ik heb begrip voor voortvarend handelen, maar dat mag niet ten koste gaan van een zorgvuldige procedure en besluitvorming. We moeten later geen spijt krijgen van overhaaste en geforceerde beslissingen over een omvangrijk en kostbaar project als dit Randmeer.
 - b. De beoordeling van bouwsteenvarianten is uitermate subjectief, en lijkt toegeschreven naar een door de initiatiefnemer gewenst resultaat. Willekeurige voorbeelden in tabel S2: Variant 1A scoort bS bij Effecten op Natura 2000-gebieden, maar de variant omgelegde Poelweg ligt ver verwijderd van enig Natura 2000-gebied, en dezelfde variant 1A scoort N bij Fietsverkeer en OV in plaats van bB of B omdat een omgelegde Poelweg voor het fietsverkeer (schoolgaande kinderen) op de bestaande Poelweg een veel betere oplossing is. Zijn onjuistheden in het MER.
 - c. Bij Landschap, cultuurhistorie en archeologie dan wel bij Woon- en leefomgeving ontbreekt een beoordeling op leefkwaliteit, die met name voor bewoners van De Haukes (het enige bestaande dorp aan het Randmeer) van groot belang is (zie ook hierna achter 4.e.). Voldoet niet aan de richtlijnen.
 - d. Het MER vermeldt dat in de aanlegfase landbouwverkeer gehinderd wordt door bouwverkeer. Geldt dit niet voor het overige verkeer? Voldoet niet aan de richtlijnen.
 - e. In het MER staat een beschouwing over Plan- en besluitMER, waarbij de nader uit te werken bestemmingen vermeld zijn. Daarbij ontbreekt het bedrijventerrein De Haukes. Is een onjuistheid in het MER.
 - f. Voor een literatuurlijst wordt verwezen naar bijlage 9. Die bijlage ontbreekt in het MER (de digitale versie). Is een onjuistheid in het MER.
 - g. Onduidelijk is hoeveel bedrijventerreinen voorzien zijn (zie ook hiervoor achter 1.a.). Is onduidelijk / onjuistheid in het MER.
 - h. Bij Bouwlogistiek staat vermeld dat ook de dijk aan de noordzijde van het Amstelmeerkanaal gebruikt wordt als bouwroute. Dat is dus de Wierdijk, maar die is technisch en als monument absoluut ongeschikt als bouwroute voor groot vrachtverkeer. Is een onjuistheid in het MER.
 - i. Ten onrechte wordt geconcludeerd dat leemten in kennis een oordeel over de besluitvorming niet in de weg staan. Daarbij wordt vermeld dat voor een aantal aspecten ontbrekende informatie niet meer relevant is omdat de keuze al gemaakt is. Maar de keuze hoort gemaakt te worden op basis van

een MER waarin die informatie wel is opgenomen (zie ook hiervoor achter 2.a.). Is een onjuistheid in het MER.

3. Bedrijventerrein / Jachthaven De Haukes.

- a. De aanleg van een jachthaven met 250 ligplaatsen of meer in een gevoelig gebied (ecologische hoofdstructuur) is MER-plichtig. De geplande nieuwe jachthaven bij De Haukes met 300 ligplaatsen ligt in / heeft externe werking naar de Provinciale Ecologische Hoofdstructuur / Noordboog, maar is in het MER niet op effecten beoordeeld. Is een onjuistheid in het MER.
- b. Het Masterplan vermeldt o.a.: De komst van het Wieringerrandmeer biedt Westerland echter toch vooral de kans om het vrije uitzicht en de oriëntatie op het water terug te veroveren. Dit uitgangspunt wordt ernstig tenietgedaan door het pal vóór De Haukes geprojecteerde bedrijventerrein/ jachthaven. Dit is strijdig met de Sociaal-economische doelstelling om het karakter van Wieringen als eiland weer te benadrukken, en met de uitgangspunten voor de vormgeving van het randmeer (intieme sfeer en weidse doorzichten) die voor de schorren zijn benoemd. Is een onjuistheid in het MER.
- c. De locatiekeuze van het water(sport)gebonden bedrijventerrein is nergens onderbouwd. Waarom moet dat persé pal voor de bestaande historische bebouwing van De Haukes geprojecteerd worden? MER is onvolledig en daardoor onjuist.

4. Knooppunt De Haukes.

- a. Afbeelding S4 (links) geeft voor het BA een gewijzigde aansluiting van de Slootweg op de Poelweg en wijkt daarmee af van afbeeldingen 3.11 en 3.14 met bestaande aansluiting van Slootweg op Poelweg. De tekst bij Bouwsteen 1 gaat ook uit van een omlegging naar het oosten. Het is daardoor uitermate onduidelijk welk tracé opgenomen is in het BA, en welke effecten voor direct omwonenden te verwachten zijn. Is onduidelijk / onjuistheid in het MER.
- b. In het MER ontbreekt een variant waarbij de Slootweg niet meer aansluit op de Poelweg (knip in N240), en een middendoorgang de functie van de N240 overneemt. Dit is de enige oplossing die de verkeersproblematiek Poelweg en Koningsweg oplost (bij Bouwsteen 1 staat ten onrechte alleen de Poelweg vermeld, terwijl het verkeersprobleem zich met name ook voortzet op de Koningsweg). Zie verder hierna bij Middendoorgang achter 8.a. MER is onvolledig. Voldoet niet aan de richtlijnen.
- c. In het MER staat vermeld dat de verkeersintensiteiten relatief laag zijn. Dat geldt voor de Poelweg en de Koningsweg wel in vergelijking met bijvoorbeeld het Coentunneltracé, maar niet in vergelijking met toelaatbare intensiteiten op erfontsluitingswegen. Ook de toenemende geluidsbelasting en verslechterende luchtkwaliteit passen niet bij Poelweg en Koningsweg. Is een onjuistheid in het MER.
- d. De leefbaarheideffecten in De Haukes zouden gemitigeerd kunnen worden, maar verder dan een twijfelachtig mitigeren met geluidreducerend asfalt komt het MER niet. MER is onvolledig en daardoor onjuist. Voldoet niet aan de richtlijnen.

- e. Er ontbreekt een beoordeling van Woon- en leefomgeving (zoals belevingswaarde en uitzicht) voor het bestaande dorp De Haukes (zie ook hiervoor achter 2.c.). Voldoet niet aan de richtlijnen.
 - f. Vrijliggende fietspaden bij De Haukes wordt genoemd als mitigerende maatregel voor het MMA, maar is geen reële optie omdat daarvoor de ruimte ontbreekt. Is een onjuistheid in het MER.
 - g. Leemten in kennis. Berekeningen lucht en geluid zijn indicatief uitgevoerd omdat de ligging van woningen en infrastructuur niet precies bekend is. Voor De Haukes / Poelweg / Koningsweg zijn die gegevens exact bekend; die berekeningen hadden dus gedetailleerd uitgevoerd kunnen worden. Is een onjuistheid in het MER.
 - h. In het verleden zijn afspraken gemaakt dat er vóór De Haukes geen tussenkade en/of rietlanden in het randmeer komen. Uit het MER blijkt niet duidelijk of deze afspraak in BA, MMA of VKA is overgenomen. Is onduidelijk / onjuistheid in het MER.
 - i. Bij afgevallen varianten staan vage kreten als “bleek dat het gewent was”, staat een bij de Slootvaart behorend gemaal dat niet bestaat, en is sprake van een verschuiving van het bedrijventerrein in westelijke zijde. Een jachthaven in het Amstelmeer zou niet mogelijk zijn vanwege de diepte van het meer. De diepte in het Amstelmeer langs de westzijde van de Amstelmeerdijk is niet wezenlijk anders dan de diepte van de Wieringermeer aan de oostzijde van die dijk. Problemen voor een jachthaven met golfslag zijn eenvoudig met een havendam op te lossen, conform de situatie bij de bestaande jachthaven. Het “sluiscomplex” Slootvaart (bedoeld wordt waarschijnlijk de Haukesschutsluis van ca. 80 jaar oud) wordt als cultuurhistorisch waardevol element benoemd, terwijl de cultuurhistorische waarde van De Haukes met ca. 1.000 jaar geschiedenis niet benoemd wordt. Kortom: dit verhaal rammelt aan alle kanten. Is een onjuistheid in het MER.
 - j. Bij VKA staat vermeld dat het mogelijk is in de toekomst op een mogelijke omleiding aan te takken. Maar de beweegbare brug staat gepland aan de noordzijde (en veroorzaakt daardoor verkeerschaos op de Poelweg en op De Haukes door het voor de geopende brug wachtende verkeer). Aantakken is dus niet mogelijk, tenzij er dan weer een nieuwe dure brug gebouwd wordt. Is een onjuistheid in het MER.
5. Waterhuishouding.
- a. Voldoende water van een goede kwaliteit moet bereikt worden door een forse doorspoeling met 25 miljoen m³ water per maand van mei t/m september. Is dit technisch / hydraulisch haalbaar, gegeven het verval IJsselmeer-Waddenzee (Oostoever) en de hydraulische weerstanden met name bij de inlaat Zuiderhaven, de doorlaat (keersluis) De Haukes, het Balgzandkanaal en Spuisluis Oostoever, en de beperkte tijd dat er over laag water gespuid kan worden? Kan Spuisluis Oostoever dit verwerken? Is dit nautisch aanvaardbaar in de keersluis De Haukes (stroomsnelheden in het recreatie-hoogseizoen tot wellicht 1m per seconde of meer). Wil Rijkswaterstaat IJsselmeergebied voor deze hoeveelheid water een waterakkoord sluiten (in het MER is sprake van een waterakkoord 1997 voor 5 m³!). MER is onvolledig, onduidelijk en onjuist.

- b. Flexibel peilbeheer om te voorkomen dat waterinlaat nodig is, is geen reële optie gelet op de consequenties voor de Amstelmeerboezem en de scheepvaartfunctie van het Randmeer. Is een onjuistheid in het MER.
 - c. Een nieuw uitlaatwerk in de Amsteldiepdijk is geen reële optie gelet op de hoge ligging van het Balgzand, waardoor spui tijdens laag water onmogelijk is, en gelet op het te verwachten veto van Landschap Noord-Holland als natuurbeheerder van het Balgzand. Is een onjuistheid in het MER.
 - d. Om het risico op overmatige algengroei te verkleinen, worden ondiepe zones nog meer verondiept. Maar bij de wooneilanden aan de zuidoever wordt de ondiepte verwijderd om opwarming van het water te verminderen en daarmee de kans op algenbloei te reduceren. Is onduidelijk / onjuistheid in het MER.
 - e. Om moerasvegetaties te ontwikkelen wordt het peil gedurende een aantal zomerperiodes laag gehouden. Is onderzocht wat daarvan de gevolgen zijn voor de gehele Amstelmeerboezem? Is onduidelijk / onjuistheid in het MER.
 - f. Als chloridegehalte zomergemiddelde staat zowel rond 450 mg/l als rond 600 mg/l vermeld. Als niet duidelijk is wat het chloridegehalte is, hoe kunnen dan de effecten beoordeeld worden? Is onduidelijk / onjuistheid in het MER.
 - g. Het waterbeheer moet op de juiste wijze worden uitgevoerd, maar onduidelijk is wat die juiste wijze is, en wat daarvan de (andere) effecten zijn. Is onduidelijk / onjuistheid in het MER.
6. Grondlichaam bij Zuidelijke dijk.
- a. De oprichting van een inrichting bestemd voor het storten van baggerspecie, waarin 500.000 m³ of meer baggerspecie wordt gestort of opgeslagen is MER-plichtig. Het grondlichaam bij de zuidelijke randmeerdijk wordt gevormd door een gebied in te richten voor de opslag van grond (gerijpte specie). Het MER vermeldt dat het om 4,4 miljoen m³ gerijpte grond gaat. Maar het MER vermeldt ook dat het om natte grond gaat, en vermeldt dat er in het gronddepot een rijpingsproces plaats gaat vinden. En weer elders in het MER gaat het om een slibdepot. Is onduidelijk / onjuistheid in het MER.
 - b. Bij de beoordeling van de gebruiksfase worden effecten in de aanlegfase betrokken. Is een onjuistheid in het MER.
 - c. Bij de effecten in de aanlegfase staat vermeld dat alle grond (9,9 miljoen m³) binnen het plangebied gehouden wordt met een gesloten grondbalans. Hier ontbreken dus de effecten van de aanvoer van elders van 4,4 miljoen m³ gerijpte grond (gedurende 7 à 8 jaar ca. 1.000 dumperbewegingen per werkweek). Is een onjuistheid in het MER.
 - d. Voor de aanvoer van gerijpte specie wordt gekozen voor aanvoer via het Amstelmeer, zonder dat de route van Amstelmeer naar het gronddepot duidelijk wordt benoemd. Vervolgtransport via de kruising Slootweg (met De Haukes?) en dus over de De Haukes is volstrekt onaanvaardbaar (zie ook 6.c.) Effecten voor de omgeving zijn niet in beeld gebracht. MER is onvolledig, onduidelijk en onjuist.
 - e. Uitgangspunt bij het grondlichaam is dat geen verontreiniging richting de omgeving mag optreden. Maar het gaat om schone grond, die dus niet/ nauwelijks verontreinigd is. Is onduidelijk / onjuistheid in het MER.
 - f. Bouwsteen 4 staat benoemd als Zuidelijke dijk - aanvoerwijze. Maar het gaat daarbij niet om de Zuidelijke dijk, maar om het daarnaast gelegen gronddepot. Is onduidelijk / onjuistheid in het MER.

- g. Verwijzingen naar locaties 2 en 3 in afbeelding 3.19 zijn in die afbeelding niet terug te vinden. Is een onjuistheid in het MER.
- h. Bij de afweging opspuiten of transport per as worden wel de nadelen van opspuiten benoemd, maar niet die van 1,5 miljoen m³ grondtransport per as gedurende 8 jaar. MER is onvolledig en onjuist.

7. Middendoorgang.

- a. Variant 3D (zie ook hiervoor achter 4.b.). Deze ontbrekende variant betreft een middendoorgang voor alle verkeer die de functie van de Slootweg / N240 overneemt. Deze middendoorgang heeft diverse nadelen die in het MER beschreven zijn, maar die nadelen worden volledig gecompenseerd doordat er geen nieuwe Slootweg binnen het plangebied aangelegd hoeft te worden. Voor Woon- en leefomgeving en voor Veiligheid scoort deze variant zeer veel beter voor Poelweg en Koningsweg. MER is onvolledig en onjuist. Voldoet niet aan de richtlijnen.
- b. Het BA met een pont is bij voorbaat gedoemd te mislukken. De kosten voor het exploiteren van een pont zullen in de verste verte niet opgebracht worden door de gebruikers, waardoor deze openbaar-vervoer-voorziening al heel snel uit de vaart genomen zal worden. Het betreft dus een niet-realistisch onderdeel van het BA. Bovendien kan de pont pas gaan varen als het Randmeer geheel gevuld is met water (2017), terwijl de bestaande verbindingen al vele jaren eerder verwijderd zullen worden. MER is onvolledig en onjuist.

8. Recreatie.

- a. Het MER vermeldt dat het Randmeer dient voor uiteenlopende watersporten. Onduidelijk blijft welke watersporten dat zijn, en wat de effecten op bijvoorbeeld natuur en woon- en leefomgeving zijn als het gaat om jetski's, waterskiën en snelle motorboten. MER is onvolledig, onduidelijk en onjuist. Voldoet niet aan de richtlijnen.
- b. Het aantal recreatieve vaarbewegingen bij De Haukes en bij de Zuiderhaven zal gemonitord worden om de effecten op Natura 2000-gebieden te beoordelen. Ten onrechte worden de bewegingen op het randmeer zelf en de bewegingen van beroepsvaart niet gemonitord, en worden de effecten op de verstoring van de natuur (Noordboog) niet beoordeeld. MER is onvolledig en onjuist. Voldoet niet aan de richtlijnen.

9. Vastgestelde richtlijnen en addendums

- a. Robuuste invulling ecologische verbindingszone. In H3.3 en H10 ontbreken de effecten van vaarbewegingen op het randmeer en van bedrijventerrein/ jachthaven De Haukes op de ecologische verbindingszone. Voldoet niet aan de richtlijnen.
- b. Effecten op landschap, zichtlijnen en uitzichten. In H11.1 ontbreekt een behandeling voor de situatie De Haukes. Voldoet niet aan de richtlijnen.
- c. Effecten op cultuurhistorie. In H11.2 wordt het bestaan van De Haukes weliswaar vermeld, maar het ontbreekt aan een behandeling van effecten voor De Haukes. Voldoet niet aan de richtlijnen.

- d. Gevolgen voor verkeersveiligheid e.d. In H12 en H14 ontbreekt een zeer kansrijke variant bestaande uit een middendoorgang ter vervanging van de bestaande Slootweg/N240, is het (school)fietsverkeer Poelweg niet behandeld, en zijn de vermelde OV-verbindingen achterhaald. Omdat 30-km wegen niet in het model zitten, is geen goede beoordeling opgesteld voor De Haukes, Poelweg en Koningsweg. Geluidhinder en lucht zijn niet beoordeeld voor De Haukes, Poelweg en Koningsweg. Wel is een locatie 10 vermeld, maar die ligt niet bij een interne weg, maar bij een watergang. Voldoet niet aan de richtlijnen.
- e. Onderzoek robuuste middendoorgang. In H12 ontbreekt de zeer kansrijke variant bestaande uit een middendoorgang ter vervanging van de bestaande Slootweg/N240 (knip in N240). Voldoet niet aan de richtlijnen.
- f. Verkeersbewegingen bouwverkeer. In H12 is de verkeersstroom vrachtverkeer Gronddepot niet gemodelleerd, en daardoor niet kwantitatief beoordeeld. Voldoet niet aan de richtlijnen.
- g. Recreatie en toerisme. In H16 ontbreekt de behandeling van waterrecreatie in de vorm van jetski's, waterskiën en snelle motorboten. Voldoet niet aan de richtlijnen.

Conclusie:

Dit MER is onvolledig, onduidelijk en onjuist, en is dus helaas ongeschikt om besluitvorming in het kader van de aanleg van het Wieringerrandmeer te ondersteunen.

De Haukes, 6 juni 2009.

Dirk en Tine Scheltus
De Haukes 50
1778 RZD Westerland.